

TÜRK EĞİTİM-SEN

Türkiye Eğitim, Öğretim ve Bilim Hizmetleri Kolu Kamu Çalışanları Sendikası

GENEL MERKEZİ

Sayı :GMT.410.00/138

20/01/2018

Konu :KHK ile önce ihraç, sonra iade edilenlerin sendika üyeliği

T.C. DEVLET PERSONEL BAŞKANLIĞI

Milli Eğitim Bakanlığının 15.12.2017 tarih ve 21573686 sayılı yazısı ile; kamu görevlileri sendikasına üye iken KHK ile kamu görevinden çıkarıldıktan sonra yine KHK ile kamu görevine iade edilen kamu görevlilerinin sendika üyeliği, sendika organlarındaki görevi, kamu görevinden çıkarıldığı döneme ilişkin toplu sözleşme ikramiyelerinin durumu ve sendika yönetim kurulu üyeliği görevi nedeniyle aylıksız izin hakkı kullanmakta olanların durumuna ilişkin olarak Başkanlığımızdan görüş talep edilmiştir.

Başkanlığımızın konuya ilişkin 12.01.2018 tarih ve 216 sayılı görüş yazısında ise, söz konusu KHK'ların kamu görevine iade edilmeye ilişkin maddelerinde kamu görevinden çıkarma işleminin tüm hüküm ve sonuçlarıyla birlikte ortadan kalkmış sayılacağına ilişkin hükümlere yer verildiği, ancak kamu kurum ve kuruluşu niteliğinde olmayan sivil toplum örgütlerinin işleyişi, idari yapısı, örgütlenmesi, mevzuatı gibi konulara yer verilmediği, bu itibarla KHK ile kamu görevinden çıkarılan kişilerin kamu görevinden çıkarılmış olmaları nedeniyle KHK'ların yürürlüğe girmesi ile sendika üyelikleri, sendika üyeliklerine bağlı olarak elde edilen hakları ve sendika organlarındaki görevlerinin sona ermesi gerektiği, KHK ile kamu görevine iade edilen kamu görevlilerinin kamu görevinden çıkarılması ve iadesine kadar geçen sürede kamu kurum ve kuruluşlarındaki kadro ve pozisyonları nedeniyle elde etmeleri gereken mali ve sosyal haklarını alabilecekleri, ancak 375 sayılı KHK'ya göre sendika üyeliğine bağlı olarak ödenen toplu sözleşme ikramiyesini alamayacakları, sendika üyeliği ve sendika organlarındaki görevlerinin akıbetine ilişkin sendika tüzüğünde belirtilen hükümler çerçevesinde işlem yapılması gerektiğinden kamu görevlisinin konu hakkında ilgili sendikaya başvurmasının yerinde olacağı belirtilmiştir.

Başkanlığınızın görüş yazısına göre, KHK ile görevden alınan, ancak herhangi bir terör örgütüne veya Milli Güvenlik Kurulunca Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti, iltisakı veya bunlarla irtibatının bulunmadığı, yani kısaca suçsuz olduğu anlaşıldığı için yine KHK ile kamu görevine iade edilen kişilere bir çeşit ceza verilmemektedir.

KHK ile kamu görevinden alınan ve daha sonra suçsuz olduğu anlaşıldığı için KHK ile göreve iade edilen kişilerin, sendika üyeliğinden ayrılmak gibi bir istek ve iradeleri söz konusu olmadığı halde, salt KHK ile kamu görevinden alınmalarından dolayı sendika üyelikleri düşmektedir. İlgili KHK'ların kamu görevine iade edilmeye ilişkin maddelerinde ise, kamu görevinden çıkarma işleminin **tüm hüküm ve sonuçlarıyla birlikte** ortadan kalkmış sayılacağına ilişkin hükümlere yer verilmiştir. Dolayısıyla bu kişilerin KHK gereği kamu görevine dönmeleriyle birlikte, sendika üyelikleri, sendika üyeliklerine bağlı olarak elde edilen hakları ve sendika organlarındaki görevlerinin de kendiliğinden iade edilmesi, ayrıca 375 sayılı KHK'ya göre sendika üyeliğine bağlı olarak ödenen toplu sözleşme ikramiyesinin de kendilerine geriye dönük olarak ödenmesi gerekmektedir.

T.C. Anayasası'nın 2. Maddesi gereğince, Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, millî dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, lâik ve sosyal bir hukuk Devletidir. Anayasa'nın 38. maddesinin birinci fıkrasında ise, "**Kimse, işlendiği zaman yürürlükte bulunan kanunun suç saymadığı bir fiilden dolayı cezalandırılmaz.**" prensibine yer verilerek, "suçta kanunilik ilkesi" benimsenmiştir. Nitekim, evrensel hukuk ilkeleri gereğince, hiç kimse işlemediği bir suçtan dolayı cezalandırılmaz. Buna karşılık, suçsuz olduğu anlaşıldığı için KHK ile kamu görevine iade edilen kişilerin, kendi istekleri dışında düşürülen sendika üyelikleri ve bu üyeliğe bağlı haklarının iade edilmemesi, "suçsuz ceza olmaz" prensibine ve hukuk devleti ilkesine açıkça aykırıdır.

Diğer yandan, sendikalar ve sendikalara üye olanların sahip oldukları sendikal haklar, ülkemizin taraf olduğu 87 No'lu Sendika Özgürlüğüne ve Örgütlenme Hakkının Korunmasına İlişkin İLO Sözleşmesi, 151 No'lu Kamu Hizmetinde Örgütlenme Hakkının Korunması ve İstihdam Koşullarının Belirlenmesi Yöntemlerine İlişkin İLO Sözleşmesi, T.C. Anayasası, 4688 Sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu, 2821 Sayılı Sendikalar Kanunu, Türk Ceza Kanunu ve Başbakanlık Genelgeleri ile güvence altına alınmıştır. Bir kimsenin gönüllülük esasına göre kazandığı sendika üyeliğinin kendi istek ve iradesi dışında düşürülmesi, sendikal hakların da ihlali anlamına gelmektedir. Zira, kamu görevinden KHK ile çıkarılan ve suçsuz olduğu anlaşıldığı için KHK ile göreve iade edilen kişilerin sendika üyeliğinden ayrılmak gibi bir istekleri bulunmadığı halde, re'sen sendika üyelikleri düşmekte, akabinde suçsuz oldukları anlaşıldığı için kamu görevinden çıkarma işlemi tüm hüküm ve sonuçlarıyla birlikte ortadan kaldırılarak kamu görevine iade edilmelerine karşılık, sendika üyelikleri iade edilmemekte ve üyeliğe bağlı hakları ödenmemektedir.

Bu bağlamda, KHK'ların kamu görevine iade edilmeye ilişkin maddelerinde kamu görevinden çıkarma işleminin tüm hüküm ve sonuçlarıyla birlikte ortadan kalkmış sayılacağına ilişkin hükümleri de dikkate alınarak, KHK ile kamu görevine aide edilen kişilerin sendika üyelikleri, sendika üyeliklerine bağlı olarak elde edilen hakları ve sendika organlarındaki görevlerinin de iade edilmesi ve ayrıca bu kişilerin kamu görevinden çıkarılması ve iadesine kadar geçen sürede 375 sayılı KHK'ya göre sendika üyeliğine bağlı olarak ödenen toplu sözleşme ikramiyesinin geriye dönük olarak kişilere ödenmesi yönünde görüş bildirilerek mağduriyetlerin giderilmesi hususunda;

Gereğini arz ederiz.

M. Yaşar ŞAHİNDÖĞAN
Genel Mevzuat ve Toplu
Sözleşme Sekreteri

İsmail KONCUK
Genel Başkan